

COMUNICAT TÈCNIC CT-02/2023

Andorra la Vella, 13 de febrer del 2023

Distingits/des senyors i senyores,

Els moviments de diners en efectiu han estat objecte d'atenció en l'àmbit de la prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, d'ençà uns anys, degut a l'elevat risc que representen. Les evidències mostren com l'ús dels diners en efectiu són encara un mitjà de pagament força utilitzat, i també com sovint es relacionen, amb un ampli ventall d'esquemes delictius.

És per aquest motiu que el Comunicat Tècnic CT-03/2019 emès al 2019 té l'objectiu de desenvolupar les mesures considerades per la normativa andorrana aplicable en la matèria relatives a les operacions de diners en efectiu, en el marc de l'aplicació de mesures de seguiment continu sobre les relacions de negoci que estableixin els subjectes obligats.

En aquest sentit, aquest Comunicat Tècnic actualitza el CT-03/2019 mencionat anteriorment per adaptar la matèria relativa a les operacions de diners en efectiu arrel de la modificació de la *Llei 14/2017, de 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme* (d'ara endavant, *Llei 14/2017*), introduïda per la disposició final quarta de la *Llei 26/2022, del 14 de juliol, de modificació de la Llei 17/2013, del 10 d'octubre, sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea*.

En aquest sentit, cal tenir present que d'acord amb allò establert a l'article 3.16 de la *Llei 14/2017*, els diners en efectiu inclouen els següents:

- a) **Els diners en metàl·lic:** bitllets de banc i monedes que estiguin en circulació com a instruments de canvi o que hagin estat en circulació com a instrument de canvi i encara puguin canviar-se a través d'institucions financeres o bancs centrals per bitllets de banc i monedes metàl·liques que estiguin en circulació com a instrument de canvi.
- b) **Els efectes negociables al portador:** els instruments diferents dels diners en metàl·lic que, prèvia presentació, atorguin als seus titulars el dret a reclamar un import financer sense necessitat d'acreditar la seva identitat o el seu dret al dit import, incloent-hi: (i) els xecs de viatge, (ii) els xecs, pagarés i ordres de pagament, ja siguin estesos al portador, firmats però amb ommissió del nom del beneficiari, endossats sense restricció, estesos a l'ordre d'un beneficiari fictici o en una altra forma en virtut de la qual la seva titularitat es transmeti quan se'n faci el lliurament.
- c) **Les matèries primeres utilitzades com a dipòsits de valor de gran liquiditat:** béns que presentin una ràtio valor/volum elevada que puguin convertir-se fàcilment en diners en metàl·lic a través de mercats de negociació accessibles amb uns costos de transacció reduïts.

d) **Les targetes de prepagament:** targetes no nominatives, que emmagatzemin valors monetaris o fons (o que atorguin accés a valors monetaris o fons) que puguin utilitzar-se per efectuar pagaments, adquirir béns o serveis, o per obtenir diners en metàl·lic, quan aquestes targetes no estiguin vinculades a un compte bancari.

Igualment, cal tenir present que les lletres c) i d) anteriors, únicament són considerades diners en efectiu als efectes del capítol vuitè de la *Llei 14/2017*, relatiu a la declaració de transport transfronterer de diners en efectiu.

Altrament, el *Reglament de la declaració de transport transfronterer de diners en efectiu*, aprovat pel Decret 377/2022, del 21 de setembre del 2022 (d'ara en endavant, *Reglament de transport transfronterer*) desenvolupa al seu article 2 les definicions contingudes a les lletres c) i d) anteriors.

Per consegüent, mitjançant el present comunicat tècnic, es requereix als subjectes obligats financers adoptar les mesures següents:

1. Moviments transfronterers de diners en efectiu – acompanyats i no acompanyats- per import igual o superior a 10.000 euros:

La *Llei 14/2017* i les seves modificacions ans esmentades, estableix:

1) a l'article 43.1 relatiu a l'obligació de declarar els diners en efectiu acompanyats, que "*els portadors que entrin o surtin del Principat d'Andorra i transportin una suma de diners en efectiu igual o superior a 10.000 euros o el seu contravalor en moneda estrangera els han de declarar al Cos de Duana i posar-los a la seva disposició als efectes de control en els termes establerts en aquest capítol*"; i

2) a l'article 43 bis apartat 1, relatiu a l'obligació d'informar dels diners en efectiu no acompanyats, que "*quan es produeixi una entrada o sortida del Principat d'Andorra d'un import de diners en efectiu no acompanyats igual o superior a 10.000 euros o el seu contravalor en moneda estrangera, s'ha de presentar una declaració informativa dins del termini de trenta dies anteriors al moviment no acompanyat*".

Subsegüentment, el *Reglament de transport transfronterer* desenvolupa tant l'obligació de declarar els diners en efectiu acompanyats com la d'informar dels diners en efectiu no acompanyats, que estableixen els articles 43 i 43 bis de la *Llei 14/2017*, respectivament. Així doncs, el *Reglament de transport transfronterer* recull els formularis de declaració dels diners en efectiu acompanyats i els de la declaració informativa dels diners en efectiu no acompanyats, determinant, entre d'altres qüestions, el lloc i la forma de presentació dels mateixos.

En aquest sentit, i pel que fa als:

- 1.1. Ingressos en efectiu per valor igual o superior a 10.000 euros, o el seu contravalor en moneda estrangera l'entrada dels quals al Principat d'Andorra hagi estat sotmesa a l'obligació de declarar (pel cas dels diners en efectiu acompanyats) o a l'obligació d'informar (pel cas dels diners en efectiu no acompanyats) establertes als articles 43 i

43 bis de la *Llei 14/2017*, respectivament: els subjectes obligats financers han d'obtenir dels seus clients el formulari de declaració de diners en efectiu acompanyats o el formulari de la declaració informativa dels diners en efectiu no acompanyats, degudament diligenciats pel cos de Duana, i han de conservar-ne còpia.

D'aquesta manera, ambdós formularis es configuren com a elements addicionals, obligatoris però no suficients, de l'anàlisi de l'origen dels fons que estan obligats a dur a terme els subjectes obligats financers.

- 1.2. Reintegraments en efectiu per valor igual o superior a 10.000 euros, o el seu contravalor en moneda estrangera: els subjectes obligats financers han d'informar els seus clients de l'obligació de declarar (pel cas dels diners en efectiu acompanyats) o de l'obligació d'informar (pel cas dels diners en efectiu no acompanyats) establertes en el capítol vuitè de *Llei 14/2017* i en el *Reglament de transport transfronterer*.

El compliment d'aquesta obligació s'ha de fer a través del lliurament d'un document informatiu, que el client ha de signar i del qual els subjectes obligats financers n'han de conservar còpia.

Els subjectes obligats financers han de disposar de formularis de declaració de transport transfronterer de diners en efectiu a disposició dels seus clients i oferir-los en cas de reintegraments d'efectiu per valor igual o superior a 10.000 euros, o el seu contravalor en moneda estrangera.

2. Operacions de diners en efectiu de gran import:

A efectes d'aquest comunicat, es consideren operacions de diners en efectiu de gran import, les següents:

- Operacions de diners en efectiu per import superior a 100.000 euros o el seu contravalor en moneda estrangera, ja s'executin en una sola transacció o en diverses transaccions entre les quals sembli existir algun tipus de relació.
- Operacions de diners en efectiu, qualsevol que sigui el seu import, per import anual acumulat superior a 250.000 euros o el seu contravalor en moneda estrangera en les transaccions en les quals hi hagi indicis de vinculació. Les operacions per import anual acumulat superior a 250.000 euros es consideren realitzades en la data en la qual se supera aquest import.

L'alta direcció ha d'autoritzar les operacions de diners en efectiu de gran import, prèvia comprovació de que són coherents amb el coneixement del client, del seu negoci, del seu perfil de risc, de l'origen i del destí de l'efectiu objecte de l'operació, i de que no hi ha sospites o motius raonables per sospitar que són el producte d'una activitat delictiva que pot comportar actes de blanqueig o que estan relacionats amb el finançament del terrorisme.

Per tal de dur a terme aquestes autoritzacions els subjectes obligats financers han d'aplicar una de les següents metodologies:

- Mètode 1 – Autorització de l'alta direcció, amb caràcter previ, per a la **realització d'una operació en efectiu**, en base a una sol·licitud de reintegrament o d'ingrés en efectiu per part del client.
- Mètode 2 – Autorització de l'alta direcció, amb caràcter previ i vàlida per un període de temps determinat, per a la **realització d'operativa en efectiu per raons comercials**, en base a una sol·licitud del client.

3. Mesures de control aplicables a les comprovacions efectuades:

A efectes d'aquest comunicat s'entén per 'alta direcció' la definició inclosa en l'article 2 de la *Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera*, així com per l'establert en l'article 6 de la *Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra*.

Per tal de facilitar la identificació, l'avaluació, la comprensió i la mitigació dels riscos de blanqueig de diners i de finançament del terrorisme, s'ha d'elaborar i presentar, al menys trimestralment, al Consell d'Administració un informe que contingui, com a mínim, l'import de sortides i entrades en efectiu durant el període, així com el nombre de transaccions associades i d'aquestes les autoritzades per membres de l'alta direcció, amb dades d'aquests.

En qualsevol cas, els subjectes obligats financers han de deixar constància documental de l'anàlisi efectuat per l'alta direcció.

3.1. Mesures de control específiques a les comprovacions efectuades per mètode 1

Totes les operacions puntuals de diners en efectiu de gran import s'han d'analitzar seguint el 'Mètode 1'. En el marc de les comprovacions necessàries, el subjecte obligat financer ha d'obtenir i conèixer el motiu explícit pel qual el client desitja realitzar una operació en efectiu de gran import, que permeti la traçabilitat dels fons (transferència, xec nominatiu, etc.), i deixar constància a l'informe de la sol·licitud d'autorització.

3.2. Mesures de control específiques a les comprovacions efectuades per mètode 2:

Les operacions de diners en efectiu de gran import avaluades sota el 'Mètode 2' estan associades a facturacions comercials elevades i sostingudes en el temps de sectors de major ús de diners en efectiu. És per aquest motiu que aquesta metodologia únicament s'ha d'aplicar a sol·licituds de clients persones físiques o persones jurídiques que desenvolupin efectivament una gran activitat comercial.

Així mateix la comprovació d'aquestes operacions es realitza per mitjà de documentació de caire comptable o tributari: darrers comptes anuals dipositats o darrers comprovants de declaracions tributaries realitzades.

En base a l'anterior, l'import autoritzat ha de ser coherent amb la xifra de negocis determinada segons la documentació referida anteriorment, i cenyida a l'activitat comercial del negoci.

L'autorització atorgada no pot ser superior a un any.

Les obligacions establertes pel present comunicat tècnic entraran en vigor l'endemà de la seva publicació.

Amb la publicació del present comunicat, queda derogat el Comunicat Tècnic CT-03/2019, de 29 de maig del 2019.

Carles FIÑANA PIFARRÉ
Cap de la UIFAND